

Universitatea Națională de Arte „George ENESCU” Iași
Facultatea de TEATRU

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT:

**METAFORA NIMICULUI ÎN TEATRUL LUI LUCIAN
BLAGA – UN CONSTRUCT REGIZORAL PERSONAL
*IMAGINAT***

Conducători științifici:

Prof. Univ. Dr. Aurelian BĂLĂIȚĂ

Prof. Univ. Dr. Bogdan Ulmu

Doctorand:
PLEȘA Cosmin Doru

Domeniul: **Teatru**

Profilul: **Regie**

Tipul de doctorat: **Științific**

2018

CUPRINSUL REZUMATULUI

Cuvinte cheie.....	3
Cuprinsul Tezei.....	3
Argument.....	6
Scopul și obiectivele Tezei.....	7
Metodologia cercetării și suportul teoretico-științific.....	8
Structura Tezei.....	9
Concluzii.....	11

CUVINTE CHEIE

Teatru, regie, dramaturg, Blaga, spațiul mioritic, matrice, antropologie, identitate, neam, țară, erou, mental colectiv, sine, Eu-Univers, Marele Anonim, credință, pedagogie teatrală, pedagogie dogmatică, teologie, actorie, artă dramatică, estetică, metafizică, bine, frumos, adevăr, conștiință, metodă regizorală, sistem regizoral, *Idei pure și metafora spațiului de joc*.

CUPRINSUL TEZEI

Cuvânt înainte	4
Argument	6
Introducere	11
Partea I	
Despre.....	17
1. <i>Despre</i> Autor	20
1.1. Filosofia	21
1.1.1. Marele Anonim	23
1.1.2. Arta – Granița între imanent și transcendent	24
1.1.3. Conștiința filosofică	25
1.1.4. Metafora.....	27
1.1.5. Stilul	30
1.1.6. Mitul	33
1.1.7. Spațiul mioritic	35
1.2. Poezia.....	38
1.3. Teatrul	47
1.3.1. Teatrul românesc în context european.....	48
1.3.2. Estetica expresionistă a teatrului blagian	49
1.3.3 Teatrul mitic blagian	54
1.3.4 Piesele teatrului blagian	55

1.3.4.1. Zamolxe	55
1.3.4.2. Tulburarea apelor	59
1.3.4.3. Daria	61
1.3.4.4. Ivanca	63
1.3.4.5. Înviere	66
1.3.4.6. Meșterul Manole	69
1.3.4.7. Cruciada copiilor	72
1.3.4.8. Avram Iancu	75
1.3.4.9. Arca lui Noe	78
1.3.4.10. Anton Pann	80
1.4. Romanul	83
1.5. Concluzie la <i>Despre</i> autor	86
2. <i>Despre</i> metaforă	88
3. <i>Despre</i> nimic	93

Mijloc sau *Punte*. Concept: sensul *metaforic* din „metafora nimicului” 104

Partea a II-a

<i>Construct personal regizoral imaginat</i> , al integralei dramatice Lucian Blaga	112
1. <i>Un posibil</i> Decalog	113
1.1. Manole – Frământare.....	115
1.2. Cruciada copiilor – Cumințenia pământului	120
1.3. Avram Iancu – Tragedia omului politic dezinteresat	123
1.4. Arca lui Noe – Puritate/ Curățenie interioară	128
1.5. Tulburarea apelor – Înflăcărarea spiritului	132
1.6. Zamolxe – Gânduri / Idei	136
1.7. Daria – Joc/ Exercițiu dramatic	140
1.8. Ivanca – Joc/ Exercițiu dramatic.....	143
1.9. Anton Pann – Definierea stilului brâncovenesc.....	148
1.10. Înviere/ Pantomimă – Închiderea cercului identitar	152
2. <i>Metamorfozele Nimicului</i> – un caiet de regie <i>imaginat</i>	157
2.1. Despre metamorfozele elementelor.....	159
2.1.1. Despre <i>Timp</i>	159
2.1.2. Despre <i>Spațiu</i>	163

2.1.3. Despre <i>Sunet</i>	165
2.1.4. Despre <i>Lumină</i>	168
2.2. Un caiet de regie <i>imaginat</i>	175
2.2.1 Zamolxe – Metafora Nașterii	182
2.2.2 Tulburarea apelor – Metafora Căderii.....	184
2.2.3 Daria – Metafora Morții	187
2.2.4 Ivanca – Metafora Dedublării Sinelui	189
2.2.5 Înviere/ Pantomimă – Metafora Dorului	191
2.2.6 Meșterul Manole – Metafora Jertfei	193
2.2.7 Cruciada copiilor – Metafora Jocului – tabla de șah	196
2.2.8 Avram Iancu – Metafora Nebuniei	198
2.2.9 Arca lui Noe – Metafora Trupului	201
2.2.10 Anton Pann – Metafora Iubirii	204
3. De la <i>Manole</i> la <i>Tulburarea Apelor</i>	206
3.1. <i>Manole</i>	208
3.1.1. Pre-producție.....	208
3.1.1.1. Cadrul istoric	209
3.1.1.2. Despre Manole	210
3.1.1.3. Despre Lucian Blaga	211
3.1.2. Producție	213
3.1.2.1. Concepția regizorală – Arhitectura ideilor	213
3.1.2.2. Viziunea regizorală – Arhitectura imaginilor	225
3.1.2.3. Distribuția	228
3.1.3. Post-producție	231
3.2. <i>Tulburarea apelor</i>	232
3.2.1. Pre-producție	232
3.2.2. Producție	232
3.2.2.1. Concepția regizorală – Arhitectura ideilor	232
3.2.2.2. Viziunea regizorală – Arhitectura imaginilor	234
Concluzie. Un <i>posibil</i> epilog	237
Anexe	243
Bibliografie	327

ARGUMENT

Aceste rânduri zac sub zodia înțelegerii¹ și a libertății².

Lucrarea noastră poate fi considerată asemeni unei întinderi de ape peste care trece o punte. Și întinderea și puntea sunt ipotetice, asemeni unor metafore, deoarece, pentru aceia care nu au cunoștință despre toate acestea, ele nu există.

Dar pentru cei care au „gustat” din cunoașterea lui Lucian Blaga, atât întinderea ochiului de apă, cât mai ales puntea, de noi propuse, vor îmbogăți „...întunecata zare/ cu largi fior de sfânt mister/ și tot ce-i ne-nțeles/ se schimbă-n ne-nțelesuri și mai mari sub ochii mei –/ căci eu iubesc/ și flori și ochi și buze și morminte...”³

Întregul studiu trebuie privit asemeni unui gest reflex printr-un ciob de oglindă din adânc de spirit: părțile se întrepătrund, se petrec, dar nu se amestecă. Rămân distincte. Deoarece puntea le ține în-conturate mereu.

Prima parte, intitulată generic *Despre*, este în majoritate despre autor, despre filosofia sa, poezia sa, teatrul său și despre romanul său, despre metaforă și despre „nimic”.

Mijlocul este *Puntea* ce va face înțeleasă partea de metaforă din sensul metaforic al constructului nostru regizoral ideatic.

A doua parte, propusă de noi în chip de **Construct regizoral personal imaginat al Integralei dramatice Blaga**, poartă în sine trei capitole distincte: 1. *Un Posibil Decalog*, al celor zece piese blagiene, în analiza noastră, dar puternic ancorate în spusele Cornелиei Blaga-Brediceanu; 2. Al doilea capitol, al părții a II-a, intitulat *Metamorfozele Nimicului – Un Caiet de Regie Imaginat*, pentru întreaga operă dramatică blagiană, constă în declinarea ideilor principale, sugerate de Cornelia Blaga-Brediceanu și dezvoltate de noi, prin cele patru elemente – *timp, spațiu, sunet și lumină* – ca apanaj al *Nimicului* scenic, din *teoria noastră dramatic regizorală - Idei pure și metafora spațiului de joc - pornită* întâmplător în timpul unui studiu, cu ani în urmă, la clasa de actorie a Facultății de Teatru a Universității de Vest din Timișoara, **transformată** apoi într-un gând regizoral, în spectacolul *Manole*, adaptare după *Meșterul Manole* de Lucian Blaga, spectacol distins la Moscova, în noiembrie 2011, cu premiul „CAVALERUL DE ARGINT”, în cadrul

¹ Eliade, Mircea: *Oceanografie*, București, Ed. Humanitas, 2010, p. 5.

² Craig, Edward Gordon: *Despre Arta Teatrului. Mari regizori ai lumii*, trad. de Adina Bardaș și Vasile V. Poenaru, București, Ed. Cheiron, 2012.

³ Blaga, Lucian: *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*, în vol. *Poemele luminii. Mirabila sămânță*, București, Ed. Humanitas, 2015.

Festivalului Internațional de Teatru „CAVALERUL DE AUR”, și **închegată** în metodă regizorală în 2018, la Sebeș-Alba, unde, în cadrul Festivalului Internațional „Lucian Blaga”, *întâmplarea* (de la clasa de actorie) *devine construct ideatic și metodă regizorală - Idei pure și metafora spațiului de joc* - metodă care a primit recunoașterea criticii de specialitate, ca fiind cea mai aproape concepție și viziune regizorală de intenția și spiritul dramatic blagian; 3. În cel de-al treilea capitol - **De la Manole la Tulburarea Apelor** - al părții a doua din lucrarea noastră, am dezvăluit felul în care propunerile și ideile noastre scenice au devenit crez și metodă regizorală.

Acest ultim capitol este asemeni unei oglindiri în oglinda intimă a unei treceri profesionale personale, de mai bine de 20 de ani, de la *întâmplare la metodă*.

Tot ceea ce la *Manole* se unduia în jurul unui spirit crud, al unei fascinante descoperiri, la *Tulburarea apelor* se coagulează în metodă și apoi prin prezenta lucrare se revendică drept sistem regizoral.

În ansamblul ei, *lucrarea* se dorește a fi o călătorie inițiatică, cu sens dramatic, bazată pe o activitate practică și teoretică, în plan artistic, pedagogic și teologic, dar cu puternice accente personale, intuitive și ipotetice, la sfârșitul căreia se va revela modul în care creația noastră regizorală - *Constructul regizoral* - ar putea fi privit ca un „joc secund” (în sensul pe care îl dă poetul Ion Barbu artei sale poetice, acesta considerând că „jocul prim” aparține lui Dumnezeu/ Creatorului Suprem, iar actul artistic, în sens platonician, reprezintă o copie a lucrurilor reale, acestea fiind la rândul lor copii ale ideilor eterne).

SCOPUL ȘI OBIECTIVELE TEZEI

Scopul declarat al acestui demers doctoral este acela de a pune în valoare o operă dramatică fundamentală pentru istoria teatrului românesc, integrala dramatică Lucian Blaga, de cea mai adâncă și totodată înălțătoare simțire națională a tot ceea ce astăzi definim în concept modern : Identitate națională.

Lucian Blaga, în considerarea noastră, propune o matrice spirituală a formării, creșterii și desăvârșirii noastre spirituale, urmărind prin cele zece piese caracterul atipic al identității noastre, profund frământate între cele două dimensiuni : pe de o parte, în concepția filosofiei culturale blagiene, de fond nelatin, care cunoaște o demagogică

pervertire printr-o exacerbare nejustificată doar a cultului dacic, și, pe de cealaltă parte, a fondului latin, la fel de exagerat în forma sa exclusiv subiectivă, care susține că noi ca neam am fi o creație eminentă romană.

În tot acest context ideatic, extrem de favorabil nouă, obiectivul nostru principal, ca urmare al finalizării tezei de doctorat, ar fi înființarea primului Institut Național de Cercetare și Antropologie Dramatică Românească de tip **Laborator dramatic Blaga**, cu o metodă personală de studiu și introspecție interdisciplinară intitulată : *Idei pure și Metafora spațiului de joc*, pentru a realiza în premieră națională prima integrală dramatică a unei opere de autor: integrala dramatică „Lucian BLAGA”.

Cele zece piese din dramaturgia blagiană, realizate pe suport DVD, în cadrul acestui laborator, în care metoda de lucru ar fi aceea de introspecție și retrăire, putem spune că ar reprezenta o premieră națională dar și un bun prilej de dialog intercultural cu marile culturi, așa cum Lucian Blaga și-ar fi dorit, prin ridicarea culturii noastre, considerate minore, în rang de mare cultură.

Concluzionând, putem afirma că în acest context, obiectivul nostru secund, dar deloc secundar, ar consta în demonstrarea practică a intenției lui Lucian Blaga de a naște prin opera sa dramatică o amprentă spirituală unică a formării noastre identitare, pornite din Zamolxe și definite în Anton Pann.

METODOLOGIA LUCRĂRII

Cercetarea noastră se bazează pe o descoperire personală, în calitate de asistent universitar al Profesorului Univ. Dr. Bogdan Ulmu, realizată la clasa de actorie a Facultății de Teatru din Universitatea de Vest Timișoara, pornită fiind în cadrul unui exercițiu de improvizație.

În timp, această experiență personală, a cadrului universitar, s-a transformat în experiență artistică personală, în calitate de actor și regizor al spectacolului *MANOLE*, adaptare după piesa „Meșterul Manole” de Lucian Blaga, care a obținut la Moscova în Noiembrie 2011, premiul „Cavalerul de Argint”.

În acest context, lucrarea de față analizează parcursul acestui construct personal, de la idee și gând regizoral la metodă regizorală și mai apoi la sistem regizoral.

Pentru o solidă argumentare ne-am folosit de cele trei sisteme regizorale importante în istoria teatrului universal, *Teatrul Sărac* – conceptul lui Jerzy Grotowski, *Teatrul și Dublul Său* – conceptul lui Antonin Artaud și *Teatrul Re-Trăirii* al lui Constantin Stanislavski.

Din dorința de a echilibra tot acest discurs, ca o considerație personală, bazată pe o definiție a sistemului blagian unic, în concepția lui Alexandru Paleologu, parafrazându-l – filosofie pur dramatică, filosofie pură în poezie și vers dramatic de înaltă artă și puternic filosofic –, am simțit nevoia să adăugăm un filtru analizei noastre: Denis Diderot și celebrul său discurs: *Paradox despre actor*.

În acest context, opera lui Lucian Blaga poartă în sine această pendulare, deloc haotică, revelatoare chiar, între a se auto-defini ca o metodă singulară și nu între-pătrunsă: când filosofică, când poetică, dar mereu dramatică.

STRUCTURA TEZEI

În primul rând, fiecare capitol poartă un citat, asemeni unui nod magic, ce conține în sinea lui toată energia întregului capitol. Acestea, chiar scoase din context, trăiesc atât de bine și poartă-n sine întregul sens al operei bligiene în integralitatea ei încât, citite împreună, nasc un soi de crez, asemeni unei mărturisiri de credință sau *Crez* cum i se mai spune *Simbolului de credință creștin*, redactat cu prilejul primului Sinod de la Niceea, în Turcia de azi, în 325 d.Hr., la invitația Împăratului Constantin cel Mare.

Am trasat această paralelă, aparent forțată, între crezul operei lui Blaga, ce poate fi redefinit printr-o succesiune de aforisme ori gânduri desprinse din opera-i poetică și dramatică, pe de o parte și puterea unui *simbol* – Crez – dintr-o credință, pe de cealaltă parte, din dorința noastră de a nuanța faptul că am beneficiat de o experiență personală, atipică, bazată pe întâmplări și descoperiri personale socio-profesionale, care au adus asupra noastră o receptare unică a operei dramatice Blaga, de o importanță aparte: ca *teolog, artist și pedagog*.

În acest context, propunerea noastră pornește dintr-o analiză subiectivă, dezbătută în primul capitol al lucrării noastre, unde punctăm reperele pe care ne vom construi ulterior propriul construct ideatic-regizoral.

În **prima parte**, intitulată sugestiv *Despre* vom realiza un portret al complexității personalității culturale Lucian Blaga, nu detaliul fiind intenția noastră declarată, ci o cât mai bună poziționare a bogăției **personajului** Lucian Blaga, analizând mai degrabă ideatica filosofiei desprinse din toate cele patru mari dimensiuni: filosof, poet, dramaturg și romancier.

Tot în acest capitol vom propune o abordare pragmatică a **metaforei** și a **nimicului**, printr-o analiză pornită din noțiunile de dicționar, dar puternic nuanțate în sensurile largi de accepțiune ca limbaj în cotidian și, mai ales, în înțelegerea acestora.

În **partea de mijloc**, cum metaforic am numit-o *punte*, asemeni unei treceri, se află traducerea formulei noastre *Idei pure și metafora spațiului de joc*, construite în timp, în propriul *laborator de creație artistică duhovnicească*, în care *profesorul de teatru* a stat mereu de „veghe” asupra *punții de credință* ce leagă arta de teologie și viceversa. A se citi: teologul versus artistul.

Partea a doua a lucrării noastre în care vom declina această „metaforă a nimicului”, sugestiv intitulată - *Metamorfozele Nimicului*, înmănunchate într-un *Caiet de regie imaginat*, din dorința de a oferi o notă de robustețe, pe care opera dramatică blagiană o cere, pe de o parte, dar și din dorința de a ne asuma deschis o nouă metodă regizorală ca mod de abordare asupra unei opere dramatice ce *zace* sub imperiul genialității și al premoniției desăvârșirii identitare, ca neam și ființă unitară, poartă la rândul ei trei capitole distincte: 1. *Un Posibil Decalog*, al celor zece piese blagiene, în analiza noastră, dar în continuarea formulării Cornелиei Blaga-Brediceanu; 2. Al doilea capitol, al părții a II-a, intitulat *Metamorfozele Nimicului – Un Caiet de Regie Imaginat*, pentru întreaga operă dramatică blagiană, constă în declinarea ideilor principale, sugerate de Cornelia Blaga-Brediceanu și dezvoltate de noi, prin cele patru elemente – *timp, spațiu, sunet și lumină* – ca apanaj al *Nimicului scenic*, din *teoria noastră dramatic regizorală - Idei pure și metafora spațiului de joc* - pornită întâmplător în timpul unui studiu, cu ani în urmă, la clasa de actorie a Facultății de Teatru a Universității de Vest din Timișoara, **transformată** apoi într-un gând regizoral, în spectacolul *Manole*, adaptare după „Meșterul Manole” de Lucian Blaga, spectacol distins la Moscova, în noiembrie 2011, cu premiul „CAVALERUL DE ARGINT”, în cadrul Festivalului Internațional de Teatru „CAVALERUL DE AUR”, și **închegată** în metodă regizorală în 2018, la Sebeș-Alba, unde, în cadrul Festivalului Internațional „Lucian Blaga”, *întâmplarea* (de la clasa de actorie) *devine construct ideatic și metodă regizorală - Idei pure și metafora spațiului de*

joc - metodă care a primit recunoașterea criticii de specialitate, ca fiind cea mai aproape concepție și viziune regizorală de intenția și spiritul dramatic blagian; 3. În cel de-al treilea capitol - **De la Manole la Tulburarea Apelor** - al părții a doua, din lucrarea noastră, am dezvoltat felul în care propunerile și ideile noastre scenice au devenit crez și metodă regizorală.

CONCLUZII

Formularea aceasta, *Idei pure și metafora spațiului de joc*, ne-am dori să își câștige de la sine propriul autentic și să demonstreze că ideile teatrale, conturate și dobândite în timp, au dat naștere acestui mod armonios unic de expresie artistică între forma brută de credință și valoarea în timp a unor idei de concept categorial care invită și obligă *spect-actorul* la cuget și dialog atemporal.

L-am numit așa, *Idei pure și metafora spațiului de joc*, din dorința expresă de a poziționa preocuparea Laboratorului nostru dramatic mai presus de nevoia de teatru sau cultură, de biserică sau de slujire, de universitate sau de actul predării în sine.

Concepția noastră regizorală invită *spect-actorul* nu într-un laborator al unor experimente clasice de căutare, ci într-o zonă a confortului în care formula noastră regizorală a dat deja rezultate, mărturie fiind aprecierile doamnei Dorli Blaga, fiica lui Lucian Blaga, premiul câștigat la Moscova, unde propunerea noastră regizorală, pentru spectacolul *Meșterul Manole*, a intrat în dialog intercultural cu *Andrei Rubliov*, filmul lui Andrei Tarkovski, o capodoperă a culturii ruse, precum și cronică *În sfârșit: Lucian Blaga!*⁴ a doamnei Doina Modola, important blagolog, distinsă cu Premiul Uniter pentru critică teatrală, în 2018.

Pornind din tainica trăire a teatrului, nu ca un joc ori convenție ci ca un mod de viață, situată undeva între trăirea liturgică și descoperirea devenirii sinelui, teorie propice laboratorului grotovskian, cu concrete accente artaudiene, prin dilatarea sinelui intim întru cel comun, ca o metodă crudă a elementelor de forță, din concepția lui Antonin Artaud, *despre teatru și forța dublului său*, profund ancorate în *paradoxul despre actor* (D. Diderot) și puternic înfipite în magia magicului *dacă* din revelatorul re-trăirii scenice stanislavskian – „*ce-ar fi dacă ar fi*”, toate acestea formează amprenta unică sau cheia de

---

⁴ Modola, Doina, *În sfârșit: Lucian Blaga*, în *TEATRUL AZI*, Nr. 7-8-9/2018, pp. 229-237.

boltă a întregului nostru *construct regizoral imaginat*: ce-ar fi dacă am traduce scenic întreaga operă dramatică blagiană, prin metoda noastră regizorală – *Idei pure și metafora spațiului de joc* –, ca fiind un binom între credința actorului din teatrul sărac (concept grotovskian) și re-trăirea stanislavskiană a conceptelor istorice, din propunerile teatrului blagian, prin forța vizuală a imaginilor de atunci, specifice epocii evocate, timpul-epocă, dar re-creat prin metafore scenice și adus în contemporan, scopul comun fiind acela de a impune un *crez identitar* ce stă la baza scriiturii dramatice din opera lui Lucian Blaga ?

Ce-ar fi dacă ar fi așa ?; aceasta-i întrebarea și *teoria fondului nostru nelatin*, din conceptul filosofic blagian, vine ca o legitimă apărare ideatică împotriva tuturor aceluia care, îndreptățiți sau nu, nu vor putea vedea potrivită abordarea noastră ideatic-regizorală.

Din fericire nu polemica de dragul discuțiilor inedite a fost propunerea laboratorului nostru contemporan de teatru și antropologie teatrală.

Intenția noastră declarată a fost aceea de a atrage atenția, din perspectivă dramatic-regizorală, asupra cugetării blagiene din capitolul *Ființa istorică*, prin impunerea celor două personaje reper-identitare, deloc întâmplător alese: Constantin Brâncoveanu, pentru stil, și Dimitrie Cantemir, pentru spiritualitate.

Nu vom face un secret și nu vom ascunde în nici un fel preocuparea noastră evidentă pentru *ideea de identitate națională* și întrebările ce nu de puțină vreme frământă cugetul nostru artistic : De unde și când s-a născut poporul nostru?; De când începe să devină o formă conștientă de manifestare singulară sau colectivă națiunea noastră? etc.

Prin drama istorică, avem un mijloc oportun de a cugeta profund la ceea ce Blaga propune prin felul scriiturii sale dramatice: de la drama personală la drama colectiv/istorică.

Zamolxe, Popa, Meșterul Manole, Avram Iancu, Doamna, Ivanca, Daria, Noe, Vochița și Anton Pann pot fi și sunt personaje care primesc nota distinct arhetipală a trecerii din planul personal în cel colectiv.

În mentalul colectiv monumentalitatea operei blagiene a intrat definitiv prin poezia și filosofia sa și poate și prin romanul său. Dar este încă departe de locul pe care-l merită în ceea ce se cheamă *corolarul unei ființe istorice* din perspective dramatice.

Dan C. Mihăilescu, Doina Modola, Alexandru Paleologu, Mircea Ghițulescu, Ioan T. Morar, Ioan Mariș și încă mulți, mulți alții se întreabă, parafrazându-i retoric: *ce-i lipsește teatrului blagian pentru a fi jucat pe scenele din țară și pentru a cunoaște consacrarea?*

Răspunsul, credem noi, paradoxal, se află în însăși întrebare: Lui? Teatrului blagian? Nimic nu-i lipsește! Îi lipsim Noi.

Fapt pentru care acest studiu are la dispoziție toate atuurile în a demonstra, prin această metodă regizorală, nu doar ineditul abordării cât mai ales nevoia urgentă de a pune în practică, prin constituirea unui Laborator regizoral BLAGA, o manifestare dramatică unică și specială, cu importante accente antropologice dar și vizionare, în ceea ce s-ar putea chema o temelie definitivă a unei *catedrale de lumini* a spațiului dramatic românesc, asemeni cugetării lui Petru Creția, în care Lucian Blaga nu ar fi singurul autor care ar propune acest concept de unitate și armonie, în stil și abordare, dar ar rămâne de departe unul dintre cei mai profunzi și atoatecuprinzători prin unica lui năzuință: de a lăsa cât mai clar o amprentă unică de formare a unei identități culturale, dincolo de dramatic, din sinele românesc în cel universal.

„Așa îmbogățesc și eu cu largi fior de sfânt mister, îndelungata zare...” zice Lucian Blaga.

Smerit, aducem și noi un pios omagiu celor ce s-au nevoit îndelung în *larga zare* și, asemeni cuvântului crețian, conchidem:

În „*Sarea pământului*” zace forma încă nedescoperită a propunerii noastre de *construct regizoral atipic* pentru teatrul blagian.